

ITP 1, ITPK och Livsarbetstidspension

Gäller från och med 2021-01-01.

Här följer en kortfattad men viktig information som omfattar traditionell försäkring. Denna information har du rätt att ta del av innan du tecknar försäkring, det är viktigt att du läser den och sparar den för framtiden. Fullständiga försäkringsvillkor hittar du på AMFs webbplats.

1. ALLMÄNT

Försäkringsavtalet grundar sig på kollektivavtal och kan tecknas för anställd som omfattas av någon av följande kollektivavtalade överenskommelser:

- Ålderspension enligt ITP-planens avdelning 1 (ITP 1) enligt överenskommelse mellan Svenskt Näringsliv och Förhandlings- och samverkansrådet PTK (PTK).
- Kompletterande ålderspension enligt ITP-planens avdelning 2 (ITPK) enligt överenskommelse mellan Svenskt Näringsliv och PTK.
- Livsarbetstidspension enligt överenskommelser mellan förbund inom Svenskt Näringsliv och PTK.

Försäkringen är en tjänstepensionsförsäkring. Arbetsgivaren är försäkringstagare och du som anställd är försäkrad. Arbetsgivaren tecknar försäkringsavtal hos Collectum AB som är administratör och valcentral. Valcentralen ser till att du får möjlighet att välja försäkringsgivare, förvaltningsform och återbetalningsskydd.

Försäkringsavtalet börjar gälla när AMF får uppgift från valcentralen om att du valt AMF som försäkringsgivare. Om du väljer att flytta ditt pensionskapital från en annan försäkringsgivare till AMF inträder ansvaret vid den tidpunkt som anges av valcentralen.

AMFs ansvar upphör när försäkringen är slututbetald. Vid flytt från försäkringen upphör AMFs ansvar vid den tidpunkt som anges av valcentralen. AMFs ansvar upphör även när du avlider om du saknar återbetalningsskydd, eller när förmånstagare till efterlevandepension saknas.

2. OM AMF

Försäkringsgivare är AMF Pensionsförsäkring AB (AMF), organisationsnummer 502033-2259, med säte i Stockholm, Sverige. AMF ägs av Svenskt Näringsliv och Landsorganisationen i Sverige (LO) gemensamt. AMF står under Finansinspektionens tillsyn.

AMF är ett icke vinstutdelande aktiebolag. Det innebär att allt överskott som uppstår i försäkringsrörelsen tillhör försäkringstagare, försäkrade samt övriga ersättningsberättigade. Överskottet är en del av AMFs riskkapital och är inte garanterat.

Rätten till överskott bestäms i AMFs bolagsordning och försäkringstekniska riktlinjer. Beslut om tilldelning av överskott fattas av AMFs bolagsstämman. Om bolagsordning eller försäkringstekniska riktlinjer ändras kan rätten till överskott ändras.

3. PREMIE

Premiens storlek bestäms i kollektivavtalet och betalas av din arbetsgivare. Även kompletterande premie kan förekomma.

Premieinbetalning till försäkringen sker i form av engångspremie, flera inbetalningar betraktas som en serie av engångspremier.

För ITP 1 gäller att hälften av premien ska placeras i en traditionell försäkring vars pensionskapital inte kan flyttas till en fondförsäkring (ständigt traditionell försäkring). Detta gäller dock inte för kompletterande premie.

4. ÅLDERSPENSION

Din ålderspension betalas ut från 65 års ålder men du kan under vissa förutsättningar välja att ta ut pensionen från en annan tidpunkt. Du kan tidigast ta ut pensionen från och med månaden efter 55 års ålder.

Din pension betalas ut så länge du lever om du inte väljer en kortare utbetalningstid. ITP 1 kan betalas ut mellan 5 och 20 år. ITPK kan betalas ut mellan 2 och 20 år. Livsarbetstidspension kan betalas ut mellan 5 och 20 år, alternativt kortast 3 år om pensionsutbetalningarna ska upphöra vid 65 års ålder. Under vissa förutsättningar har du även möjlighet att göra partiellt uttag av ITP 1 och ITPK, pensionen kan då delas upp i högst 3 deluttag.

5. ÅTERBETALNINGSSKYDD

Har du återbetalningsskydd utbetalas en månatlig efterlevandepension till dina förmånstagare om du dör. Förmånstagare till efterlevandepensionen är i första hand din make, registrerade partner eller sambo och i andra hand dina arvsberättigade barn i första led. Du kan när som helst ändra förmånstagare genom att göra ett särskilt förmånstagarförordnande.

Om du dör innan utbetalning av din ålderspension påbörjats sker utbetalning av efterlevandepensionen under 5 år. Inträffar dödsfallet då utbetalning av din ålderspension pågår fortsätter utbetalningarna som en efterlevandepension under återstående utbetalningstid, dock längst till och med att den sammanlagda utbetalningstiden blir 20 år.

Återbetalningsskydd gäller som längst i 20 år efter det att utbetalning av ålderspension har påbörjats.

Saknar du återbetalningsskydd eller förmånstagare sker ingen utbetalning av efterlevandepension. Pensionskapitalet tillfaller då istället försäkringskollektivet i form av arvsvinster. Har du en försäkring utan återbetalningsskydd får du ta del av dessa arvsvinster. Har du en försäkring med återbetalningsskydd får du inte ta del av dessa arvsvinster. Därför får den som har återbetalningsskydd en lägre pension än den som inte har återbetalningsskydd. Däremot tar AMF inte ut någon avgift för återbetalningsskyddet.

Du väljer själv om försäkringen ska tecknas med eller utan återbetalningsskydd. För inflyttat kapital gäller samma val av återbetalningsskydd som gäller för den försäkring som du flyttar kapitalet från.

Du kan lägga till återbetalningsskydd innan utbetalning av din ålderspension påbörjats. Du kan alltid få återbetalningsskydd för nya inbetalningar utan hälsoprövning. Återbetalningsskydd för redan gjorda inbetalningar kräver normalt en godkänd hälsoprövning. Har du gift dig, blivit sambo eller fått barn kan du däremot lägga till återbetalningsskydd utan hälsoprövning inom 12 månader. Ett återbetalningsskydd kan du när som helst ta bort.

6. FÖRSÄKRINGENS OMFATTNING

I traditionell försäkring finns en garanti som innebär att varje inbetalning ger ett garanterat månatligt pensionsbelopp. Dessutom kan ett tilläggsbelopp utbetalas om pensionskapitalet är större än vad som behövs för att täcka den garanterade pensionen. Det är AMF som sköter förvaltningen av placeringstillgångarna.

6.1. Garanti

Varje inbetalning (premie eller inflyttat kapital) ger upphov till ett garanterat pensionsbelopp utifrån en andel av inbetalningen. Det garanterade pensionsbeloppet beräknas som ett månadsbelopp som utbetalas vid avtalad pensionsålder och under avtalad utbetalningstid.

Det garanterade pensionsbeloppet beräknas utifrån vid var tid gällande andel av respektive inbetalning. För närvarande gäller följande andel:

- 85 procent av inbetald premie.
- 85 procent av inflyttat kapital.

Det garanterade pensionsbeloppet beräknas även utifrån vid var tid gällande garantiränta samt antaganden om livslängd/dödlighet, skatt och kostnader som AMF tillämpar för beräkning av garanterade pensionsbelopp vid respektive inbetalningstidpunkt.

Garantiräntan uppgår minst till summan av aktuella antaganden om skatt och kostnader. Det innebär att vid tidpunkten för inbetalning motsvarar summan av kommande utbetalningar av garanterade pensionsbelopp, beräknat med antaganden om livslängd/dödlighet enligt ovan, minst den andel av inbetalningen som använts för att beräkna garanterat pensionsbelopp.

Vid ändring av avtalad pensionsålder, utbetalningstid eller val av återbetalningsskydd sker en omräkning av det garanterade pensionsbeloppet. Det innebär att det garanterade pensionsbeloppet förändras, däremot är garantivärdet oförändrat vid ändringstillfället. En sådan omräkning kan även ske vid utbetalning av efterlevandepension.

6.2. Pensionskapital och överskott

Sparandet i försäkringen ger upphov till ett pensionskapital. Pensionskapitalet förändras genom inbetalningar till och utbetalningar från försäkringen samt förräntning av kapitalet i form av avkastningsränta. Vidare påverkas pensionskapitalet av AMFs uttag av avgifter och skatt samt fördelning av eventuell arvsvinst.

AMF gör löpande en värdering av försäkringens garanterade pensionsbelopp, det så kallade garantivärdet. Värderingen baseras på vid var tid gällande antaganden avseende ränta, livslängd/dödlighet, skatt och kostnader som tillämpas vid beräkning av garantivärdet.

Om pensionskapitalet överstiger garantivärdet har försäkringen ett preliminärt fördelat överskott. Försäkringens överskott förändras över tid, såväl uppåt som nedåt. Försäkringens överskott är inte garanterat och kan tas i anspråk för AMFs konsolidering och förlusttäckning.

Tilldelning av överskott förutsätter beslut av AMFs bolagsstämma och sker huvudsakligen i samband med förstärkning av garanterat pensionsbelopp, utbetalning av tilläggsbelopp eller flytt.

6.3. Förvaltning

AMFs placeringstillgångar förvaltas under ett kontrollerat risktagande som är förenligt med AMFs åtaganden. Tillgångarna består huvudsakligen av svenska och utländska aktier, räntebärande tillgångar, fastigheter samt alternativa tillgångar. I placeringsriktlinjerna anges hur tillgångarna får förvaltas. De bestäms av AMFs styrelse och kan ändras.

För förvaltningen finns en långsiktig målbild för fördelning mellan de olika tillgångsslagen. Den faktiska fördelningen kan avvika från målbilden i syfte att skapa hög avkastning givet marknadsförutsättningar.

Långsiktig målbild för fördelning av AMFs tillgångar:

Aktier	45 %
Räntebärande tillgångar	25 %
Fastigheter	20 %
Alternativa tillgångar	10 %

Faktisk fördelning av AMFs tillgångar per 2020-12-31:

Aktier	45 %
Räntebärande tillgångar	26 %
Fastigheter	21 %
Alternativa tillgångar	8 %

6.4. Avkastningsränta

Avkastningsräntan används för att fördela avkastning från AMFs placeringstillgångar på respektive försäkrings pensionskapital. Målsättningen är att avkastningen ska fördelas så snart som möjligt, den kan dock utjämnas under som längst 3 månader. Avkastningsräntan kan även användas för att fördela övrigt rörelseresultat med en utjämning under som längst 36 månader. Övrigt rörelseresultat fördelas dock i första hand genom justering av framtida avgifter respektive arvsvinst.

Avkastningsräntan fastställs månadsvis för varje enskild försäkring och kan vara positiv eller negativ. Avkastningsräntan för enskild försäkring är beroende av pensionskapitalets storlek i förhållande till garantivärdet. En försäkring med tillräckligt hög andel överskott får ta större del av den avkastning som kommer från tillgångsslag med högre finansiell risk jämfört med en försäkring med lägre andel överskott.

6.5. Förstärkning av garanterade pensionsbelopp

En förstärkning av garanterade pensionsbelopp påbörjas normalt 5 år innan avtalad pensionsålder i syfte att minska risknivån i sparandet. En förutsättning för förstärkningen är att försäkringen har ett tillräckligt stort överskott. Förstärkning innebär att garanterade pensionsbelopp månadsvis räknas upp så att 90 procent av pensionskapitalet utgjort underlag för beräkning av garanterat pensionsbelopp vid avtalad pensionsålder. Vid ändring av avtalad pensionsålder anpassas perioden för förstärkning. Vid dödsfall avbryts förstärkningen.

Förstärkning av garanterade pensionsbelopp beräknas utifrån vid var tid gällande garantiförstärkningsränta samt antaganden om livslängd/dödlighet, skatt och kostnader som AMF tillämpar vid respektive förstärkningstidpunkt.

6.6. Pensionsutbetalning

Då pensionsutbetalning påbörjas beräknas ett totalt månadsbelopp som består av det garanterade pensionsbeloppet och ett eventuellt tilläggsbelopp. Beräkningen baseras på pensionskapitalet och görs utifrån AMFs vid var tid gällande antaganden om framtida förräntning, livslängd/dödlighet, skatt och kostnader. Vid ingången av varje kalenderår därefter görs en ordinarie årlig omräkning. En omräkning kan även göras vid annan tidpunkt under kalenderåret. En omräkning görs även vid utbetalning av efterlevandepension om dödsfallet inträffat efter att utbetalning av ålderspension har påbörjats. Det totala månadsbeloppet, och därmed tilläggsbeloppet, kan både öka och minska under utbetalningstiden.

I syfte att begränsa större sänkning av det totala månadsbeloppet kan effekten av negativ avkastningsränta i vissa fall utjämnas över tid. Det totala månadsbeloppet får av den anledningen inte minska med mer än en vid omräkningstillfället gällande procentsats, för närvarande 5 procent. Denna utjämning tillämpas endast för livsvarig utbetalning av ålderspension och gäller endast vid den ordinarie årliga omräkningen. Vid tidsbegränsad utbetalning av ålderspension eller utbetalning av efterlevandepension tillämpas ingen motsvarande utjämning.

7. FLYTT

Du kan begära att pensionskapitalet flyttas till en försäkringsgivare och försäkringsprodukt som är godkänd av kollektivavtalsparterna. Flytt från försäkring utan återbetalningsskydd kan endast ske till försäkring utan återbetalningsskydd. På motsvarande sätt kan flytt från försäkring med återbetalningsskydd endast ske till försäkring med återbetalningsskydd.

Begäran om flytt kan ske fram till 3 månader innan helt eller partiellt uttag av ålderspension ska påbörjas. Det högsta av pensionskapitalet och garantivärdet vid tidpunkten för flytten får flyttas. Flytt från ständigt traditionell försäkring enligt ITP 1 kan endast ske till annan ständigt traditionell försäkring. Vid inflytt beräknas ett garanterat pensionsbelopp utifrån en andel av flyttkapitalet.

8. AVGIFTER OCH KOSTNADER

Under försäkringstiden uppkommer kostnader för drift och administration av din försäkring. AMF tar löpande ut vid var tid gällande avgifter för att täcka dessa kostnader. Vid flytt av pensionskapital har AMF rätt att ta ut en flyttavgift.

För närvarande gäller följande årliga försäkringsavgifter:

- 50 kronor i fast avgift oavsett antal försäkringar plus 0,17 procent av pensionskapitalet. Total årlig avgift uppgår till högst 600 kronor oavsett antal försäkringar.

För närvarande gäller följande flyttavgifter:

- Flytt inom AMF 0 kronor.
- Flytt från AMF 200 kronor.

AMFs kostnad för kapitalförvaltning täcks genom att avdrag görs från avkastningen innan den fördelas på försäkringen i form av avkastningsränta. För 2020 uppgick denna kostnad till 0,04 procent av förvaltad kapital.

9. SKATTER

Försäkringen är en pensionsförsäkring enligt inkomstskattelagen. När pensionen betalas ut beskattas den som inkomst av tjänst. Försäkringen omfattas av en årlig avkastningsskatt som belastar försäkringen i början av varje år. Avkastningsskatten tas ut oavsett om värdet på försäkringen ökat eller minskat under året.

Försäkringen får inte överlåtas, pantsättas eller belånas och inte heller ändras på så sätt att den upphör att vara pensionsförsäkring enligt inkomstskattelagen.

10. ÅTERKÖP

Med återköp menas att försäkringsavtalet avslutas och försäkringen utbetalas med ett engångsbelopp före försäkringstidens slut. Med ditt godkännande kan AMF återköpa försäkringen vid tiden för utbetalning om både pensionskapitalet och garantivärdet understiger 30 procent av prisbasbeloppet. Det finns ingen rätt för försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare att få försäkringen återköpt.

11. ÄNDRING AV FÖRSÄKRINGSVILLKOREN

AMF förbehåller sig rätten att ändra försäkringsvillkoren och försäkringsavtalet i övrigt.

Försäkringsvillkoren får löpande anpassas till ändringar och tillämpningar beslutade av kollektivavtalsparterna. Försäkringsvillkoren kan även ändras om så behövs med hänsyn till försäkringens art, ändrad lagstiftning, myndighetsföreskrift eller ändrad rättstillämpning. Ändringar kan göras av annan anledning om ändringen generellt sett inte innebär en betydande nackdel. En ändring som påverkar redan utfästa garantier kan inte göras, om inte ändringen är nödvändig på grund av ändrad lagstiftning, myndighetsföreskrift eller ändrad rättstillämpning.

Avgifter, ränta, försäkringstekniska antaganden och produktparametrar ses regelbundet över och kan ändras under försäkringstiden. Sådan ändring ska inte ses som en villkorsändring.

Kollektivavtalsparterna ska godkänna ändringar av försäkringsvillkoren.

12. OM DU INTE ÄR NÖJD

Om du tycker att AMF har behandlat ditt ärende felaktigt är det viktigt att du så snart som möjligt kontaktar vår kundservice och framför dina synpunkter. Adress: AMF, Kundservice, 113 88 Stockholm. Telefon: 0771-696 320.

AMFs beslut kan prövas av AMFs Omprövningsnämnd. Adress: AMF, Omprövningsnämnd, 113 88 Stockholm.

Försäkringstagare och försäkrad kan begära att en fråga som angår denne ska tas upp till behandling i ITP-nämnden. Nämnden har till uppgift att tolka bestämmelserna för ITP-planen. Ett ärende som behandlats i ITP-nämnden kan hänskjutas till pensions-skiljenämnden. ITP-nämnden och pensions-skiljenämnden består av ledamöter utsedda av kollektivavtalsparterna.

Ärendet kan även prövas av allmän domstol.

Mer information om klagomål och kontaktvägar tillhandahålls på AMFs webbplats.

13. BEHANDLING AV PERSONUPPGIFTER

AMF är personuppgiftsansvarig och behandlar dina personuppgifter

för att kunna fullgöra de rättsliga skyldigheter som följer av försäkringsavtal, lag, föreskrift och myndighetsbeslut. Behandling kan även ske vid affärs-, produkt- och metodutveckling, kundundersökningar, marknads- och kundanalyser samt marknadsföring. Dina personuppgifter sparas under försäkringstiden och den tid därefter som krävs för att fullgöra våra rättsliga skyldigheter, därefter raderas dina personuppgifter.

Behandling av personuppgifter kan även utföras av AMFs uppdragstagare. Dessa omfattas av personuppgiftsbiträdesavtal som säkerställer att dina personuppgifter behandlas på ett betryggande sätt.

Du har rätt att få information om hur dina personuppgifter behandlas och du kan begära att felaktiga uppgifter rättas. Du har även rätt att begära att personuppgifter raderas om de inte längre behövs för att fullgöra våra skyldigheter, samt invända mot eller tacka nej till att dina personuppgifter behandlas för vissa syften.

Mer information om hur AMF behandlar personuppgifter finns i vår integritetspolicy som tillhandahålls på AMFs webbplats. Du kan även kontakta vår kundservice, dataskydd@amf.se, eller vända dig till vårt dataskyddsombud. Klagomål avseende felaktig personuppgiftsbehandling kan inges till Integritetsskyddsmyndigheten, imy.se, telefon 08-657 61 00.

14. MER INFORMATION

Information om enskild försäkring hittar du på Dina sidor på AMFs webbplats. Där finner du bland annat ditt försäkringsbesked, aktuella uppgifter om försäkringens värdeutveckling samt försäkringens andel överskott.

Allmän information om AMFs erbjudande, års- och halvårsrapporter och aktuella antaganden och avgifter hittar du på AMFs webbplats. Där hittar du även hållbarhetsinformation för traditionell försäkring.

Uppgifter om AMFs historiska kapitalavkastning finns på Svensk Försäkrings webbplats, svenskforsakring.se.

Mer information om ITP-planen finns på Collectums webbplats, collectum.se.

Råd och hjälp kan du få hos:

- Konsumenternas försäkringsbyrå, konsumenternas.se, telefon 0200-225 800,
- Konsumentverket, konsumentverket.se, telefon 0771-525 525, eller
- kommunens konsumentvägledare.